

PREDMET: Izvještaj Komisije o pregledu i ocjeni magistarskog rada, pod nazivom „*Taksonomska, ekološka i fitogeografska analiza flore Grahovskog polja*“, kandidata Milice Stanišić, diplomiranog biologa.

Na osnovu člana 40 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u vezi sa članom 11 Pravilnika o studiranju na Postdiplomskim studijama, na IV sjednici Vijeća Prirodnno-matematičkog fakulteta održanoj 9.V 2017. godine imenovani smo za članove komisije za ocjenu teme magistarskog rada, pod nazivom "Taksonomska, ekološka i fitogeografska analiza flore Grahovskog polja", kandidata Milice Stanišić, diplomiranog biologa u sastavu:

Dr Danijela Stešević, vanredni profesor PMF-a, mentor

Dr Danka Caković, vanredni profesor PMF-a, član

Dr Slađana Krivokapić, vanredni profesor PMF-a, član

Na osnovu uvida u dostavljeni materijal komisija podnosimo sledeći

IZVJEŠTAJ

Magistarski rad „*Taksonomska, ekološka i fitogeografska analiza flore Grahovskog polja*“, kandidata Milice Stanišić, diplomiranog biologa, imao je za cilj izradu detaljne studije o flori Grahovskog polja, koja će objediniti postojeće literaturne i herbarske podatke i rezultate samostalnih terenskih istraživanja.

Rad je koncipiran po uputstvima datim u Pravilniku o studiranju na Postdiplomskim studijama. Sadrži 78 strana, 22 grafička i 18 tabelarnih priloga. Realizovan je po standardnim metodama florističko-ekološko-fitogeografskih radova, koje uključuju:

- 1) **Terenska istraživanja** svih aspekata flore. Istraživanja su obavljena u periodu od februara 2014. godine do septembra 2016. godine.
- 2) **Prikupljanje herbarske grde.** Herbarizovani materijal je deponovan u herbarskoj zbirci Univerziteta Crne Gore, a identifikacija materijala do nivoa vrste ili podvrste je urađena pomoću standardnih ključeva za određivanje biljaka (Pignatii 1982, Tutin et al. 1964–1980, 1993).

Nomenklatura je usaglašena sa Euro+Med (2006) i The Plant List (2013).

- 3) **Analizu taksonomskog, ekološkog i fitogeografskog spektra.** Svakom taksonu ranga vrste i podvrste je pridružena pripadnost porodici, oznaka za osnovnu i dopunsku Raunkijerovu životnu formu (Stevanović 1992a), oznaka za pripadnost flornom elementu (Pignatii 1982, Šilić 1990) i status zaštite i IUCN kategorija (Rješenje Republičkog zavoda za zaštitu prirode br. 76/06, Stevanović et al. 1995, Petrović et Stešević 2010). Klasifikacija florinih elemenata je usklađena sa klasifikacijom po Stevanoviću (1992b).
- 4) **Komparativnu analizu sa florama sličnog područja.** Podaci su upoređeni sa florom kraških polja u Piperima.

Rezultati ove studije su pokazali da na Grahovskom polju:

- 1) Rastu 553 vrste i podvrste vaskularnih biljaka, klasifikovane u 305 rodova i 80 porodica,
- 2) Dominantne porodice su Asteraceae (10.3%), Poaceae (9.9%) i Fabaceae (8%), i rodovi Trifolium i Geranium (sa po 1.8%)
- 3) U biološkom spektru dominiraju hemikriptofitka i terofitska forma sa 38.2% i 27.1%,
- 4) U horološkom spektru se sa dominacijom ističu vrste evroazijskog (41.4%) i mediteransko-submediteranskog tipa (32.9%). Endemična flora je zastupljena sa 3.8%, a adventivna sa 4.2%.
- 5) 20 vrsta je zakonom zaštićeno.

U zaključku je izneseno da se radi o području velike botaničke vrijednosti, ali i prostoru na kojem je u poslednjih par godina intenziviran antropogeni uticaj. Prenamjena zemljišta: pašnjaka u obradivo ili građevinsko zemljište ili obradivog zemljišta u građevinsko, uslovila je fragmentaciju staništa i ugrozila opstanak posebno osjetljive komponente flore.

ZAKLJUČAK I PRIJEDLOG KOMISIJE

Uzimajući u obzir naučnu vrijednost prikazanih rezultata i njihovu višestruku primjenljivost (u daljim vegetacijskim istraživanjima, procjeni kvaliteta pašnjaka, procjeni potencijala ljekovite i medonosne flore ovog područja, in situ zaštiti vrsta sa liste zakonom zaštićenih itd.) pozitivno ocjenjujemo magistarski rad „*Taksonomska, ekološka i fitogeografska analiza flore Grahovskog polja*“, kandidata Milice Stanišić, i predlažemo Vijeću Prirodnno-matematičkog fakulteta u Podgorici sa odobri njegovu javnu odbranu.

Podgorica, 20.10.2017. godine

KOMISIJA

Danijela Stešović

Dr Danijela Stešević, mentor

Danka Caković

Dr Danka Caković, član

Sladana Krivokapić

Dr Sladana Krivokapić, član